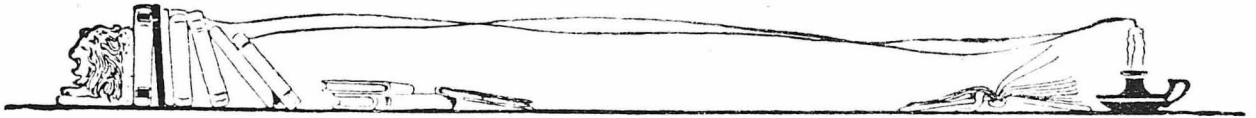

ΑΠΟ ΤΗΝ ΖΩΗ ΤΩΝ ΛΟΓΙΩΝ ΜΑΣ

ΤΑ ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΑ ΑΠΟΜΗΜΟΝΕΥΜΑΤΑ ΤΟΥ ΠΑΥΛΟΥ ΝΙΡΒΑΝΑ

(Συνέχεια εκ του προηγούμενου)

Είχαμε συνηθασθεί στο περιοδικό «Αττιζόν Μουσείον». Ο Περικλέτος — έτσι τον λέγαμε χαϊδευτικά — ήταν άφογος. Και τον ζηλεύαμε για την βιβλιοθήκη του, όλη από εκλεκτές έλξεβριανές εκδόσεις, ντυμένες με μαροκινό δέσμα και για το φοιτητικό του πορτοφόλι, που ντόπιαζε τα δικά μας. Αργότερα μόλις μαντέψαμε το φοιτητικό του και της βιβλιοθήκης του και του πορτοφολιού του. Γίς έλξεβριανές εκδόσεις, βαρύτιμες και για την έπαυξη εκείνη, τις έκλεβε από το βιβλιοπωλείο Βίλμπεργκ — ο φτωχός, ο Βίλμπεργκ ή ανα άπελιωμένος για την ληλασία που του γινότανε χωρίς να μπορεί ποτέ να ανακαλύψει τον μυστηριώδη κλέφτη — και το πορτοφόλι του δέ γεμίσε από τιμια πηνές. Κάποτε ο κ. Ν. Ίγγλέσης, εκδότης τότε τῷ «Αττιζόν Μουσείου», μου είχε παραπονεθεί, ότι από τη βιβλιοθήκη του γραφείου του του είχαν λείψει κι' αὐτοῦ μερικοί τόμοι έλξεβριανῶν ἐκδόσεων — ή άδυναμία του Ραυτοπούλου — και δέν μπορούσε να καταλάβη ποιός ήταν ο βιβλιοφίλος κλέφτης. Όλα αυτά εξηγήθηκαν, όταν με την περιφημη κλοπή του καταστήματός των Γάλλων αρχαιοπωλῶν Φεργντάν και Ρολλέν, στο Παρίσι. Που για πολύ καιρό έμεινε μυστηριώδης, ανακαλύφθηκε, ότι ο δράστης της θρασυτατης αυτής κλοπής, που ήταν και ο κλέφτης του Νομισματικού Μουσείου Ἀθηνῶν, — άλλη μυστηριώδης κλοπή κι' αυτή — δέν ήτανε ποτέ το ίδιο πρόσωπο και δέν ήτανε άλλος παρά ο άγαπητός μας φίλος και συνάδελφος, ο Περικλής Ραυτοπούλος.

Όταν είχαμε παρει τα πρώτα αντίτυπα της φωτογραφίας, που άναφρα, ο Ραυτοπούλος, οίχονομάς της ένα φίλαρσσκο βλέμμα, μου είχε πει :

— Ποιός άπ' όλους μας, τάχα, θα γίνη ο πιο ένδοξος ;

Ίσως να μάνεψε πώς θα γίνη ο ίδιος. Και έγινε, πράγματι, πολύ πρωτόγνωρο από ό,τι θα μπορούσε να το φαντασθῆ κι' ο ίδιος. Κλέφτης δύο μουσειών, ισα σε διάστημα ενός μηνός, έπραγματοποίησε έναν άθλο, που θα τον ζήλευε κι' ο τολμηρότερος και πιο πεπεισμένος διαρρηκτής. Η ποιητική του φαντασία ίσως να μην εινε ξένη προς το κατόρθωμά του. Και τι κατόρθωμα ! Μου το ξαναφέρνει ή μνήμη μου στις γενιές του γραμμές :

Όποιος θα ήθελε να μάθη με τι τρόπο έγιναν ή περιφημη αυτή κλοπή του Νομισματικού Μουσείου, δέ θα ελξε παρά ν' ανατρέξη στο φύλλο της «Έφημερίδας» του Κορομυλά της επομένης. Έχει δημοσιεύσει ή τελευταία περιγραφή της κλοπής με λεπτομέρειες που έγιναν κατάπληξη. Και δέν μπορούσε να εινε διαφορετικά, αφού την περιγραφή της κλοπής την έκανε ο ίδιος ο κλέφτης. Συντάχτης τότε στην «Έφημερίδα» μόλις τελείωσε τη δουλειά του στο Μουσείο.

Έπρεξε, κατ' εὐθείαν, στο γραφείο της έφημερίδας του κ' έκανε το καθήκον του με σπάνια ρεπορτερική εθουσιειδησία, γι' ν' άποδειχθῆ με τον τρανότερο τρόπο, ότι και ένας έγκληματίας ακόμη μπορεί να εινε στον ίδιο καιρό ένας εθουσιειδής άνθρωπος. Η «Έφημερίς», που δέν μπορούσε φυσικά να φαντασθῆ, ότι ο Ραυτοπούλος, κλέβοντας το Μουσείο, έτελειωσε μαζί και τα ρεπορτερικά του καθήκοντα, έτόνισε τη μεγάλην επιτυχία του συντάχτη της και οι άλλες έφημερίδες, που δέν είχαν καθολον την εδηση ή είχαν περιορισθεί σε σύντομες πληροφορίες, έζηλησαν την επιτυχία της συναδέλφου των και δέν υπάχει άμφιβολία, ότι ο ρεπορτεριστής των θα δέχτηκαν τη σχετική έμπληξη για την άνακονότητά τους. Η «Έφημερίς» ελξε πραγματοποιηση του ιδανικού της δημοσιογραφικής ενημερότητας που θα ήταν, χωρίς άλλο κάθε μεγάλος έγκληματίας να καιη ο ίδιος το «ρεπορτάζ» του εγκληματικού του. Άλλά τέτοιες τύχες εινε σπάνιες σε μια έφημερίδα και υποθετω, ότι το περιστατικό του Ραυτοπούλου εινε μοναδικό στα πεγκόσμια δημοσιογραφικά χρονιά.

Κανένας βέβαια — και πολύ λιγότερο ή Ἀστυνομία — δέ μπορούσε να φαντασθῆ, πός ο μυστηριώδης κλέφτης του Μουσείου, που έδειξε και τόση αρχαιολογική σοφία στην κλοπή του, έκλέγοντας τα κλοπιμαία του σαν τέλειος νομισματολόγος, μπορούσε να εινε ποτέ ένας εθουσιειδής νέος του κόσμου, ένας δημοσιογράφος κ' έν...

ποιητής, όπως ο Ραυτοπούλος. Όλες οι έρευνες της Ἀστυνομίας στάθηκαν μάταιες και σε λίγες ημερες, ο Ραυτοπούλος έφρανε άνενόχλητος για το Παρίσι, όπου πήγαινε να πουλήση το θησαυρό του.

Έτσι, ή τολμηρότατος έπιχειρηματίας πραγματοποίησε τον μεγαλύτερο άθλο της, έναν άθλο του, που θα μπορούσε να δοξάση κι' έναν ήσοια άστυνομικού μυθιστορημάτος. Αφού πούλησε τα κλεμένα νομίσματα στους άρχαιολογους Φεργντάν και Ρολλέν, κατόρθωσε να κρυφθῆ μέσα στο καταστήμά τους και, την ίδια νύχτα σαν καλό νοικοκύρη, τα ξαναέκλεψε, μαζί με διάφορα άλλα σπάνια νομίσματα. Ίσως από πατριωτισμό, να μην ήθελε να μείνουν οι έλληνικοί αρχαιολογικοί θησαυροί στα χέρια ξένων. Και ίσως αφού πήρε την εμπροκή τους αξία — αυτό τον ένδιέφερε κυρίως — ίσως να ελξε στο νου του να τα έπιστρέψη καιμιά ημερα εκεί, που ήταν ή θείας τους. Έπειτα με την ίκανότητα, που έδειξε πως ελξε, μπορούσε να εξακολουθῆη να τα πουλή και να τα ξανακλέβη, πλουτίζοντας ο ίδιος, ενώ τα σπάνια νομίσματα θα έμεναν πάντα σε ελληνικά χέρια. Όταν ένας λαποδότης εινε μαζί και ποιητής, και άντιστρόφος, μπορεί να περιμένη καισε άπ' αυτόν τα περιεργετα πραγματά.

Έννοείται, ότι και στο Παρίσι ή τολμηρότατη κλοπή έμεινε για πολύ καιρό άλλο τόσο άνεξιχνίαστη όσο και στην Ἀθήνα.

Όπτε ή Ἀστυνομία ούτε οι Φεργντάν και Ρολλέν μπορούσαν να υπομασθούν τον εθουσιειδῆ νέον, που τους πούλησε τα ελληνικά νομίσματα. Πώς εινε δυνατό να χωρέση νους ανθρώπου, ότι ο άγνωστος που πουλεί κάτι το ξανακλέβει την ίδια μέρα ; Αν του ήτανε τόσο πολύτιμο δέν θα υπήρχε λόγος να το πουλήση. Έπειτα μια τόσο τολμηρή κλοπή δέν μπορούσε ν' απο οθῆ σ' ένα νέο που όσο κι' άν πουλούσε λαθραία αρχαιοτήτες, δέν μπορούσε να εινε ο ίδιος και μαεστρος της διαρρηκτικής τέχνης; ούτε να ελξη αήμερον τα νομίσματα που ελξε πουλήσει ο ίδιος Πληροφορίες ζητήθηκαν από την Ἀστυνομία των Ἀθηνῶν, που τότε μόλις έμάθαινε την τέξη των κλοπιμαίων του Νομισματικού Μουσείου, αλλά κι' αυτή για κάθε άλλον μπορούσε να ελξη ύποψίες, παρά για ένα δημοσιογράφο και ένα ποιητή, παιδι καλής και έντιμης οικογενείας, που δέν ελξε δόση ως τότε κανένα ήποπτο δείγμα της διαγωγής του. Ο διαρρηκτής, έπομένως του Παρισινού αρχαιοπωλείου έμεινε άλλο τόσο μυστηριώδης για την Ἀστυνομία του Παρισίου, όσο και ή διαρρηκτής του Νομισματικού Μουσείου των Ἀθηνῶν, για την Ἀστυνομία του τόπου του.

Ένα τυχαίο περιστατικό — όπως συμβαίνει πάντα, όταν ο Θεός, που άγαπάει τον κλέφτη, θέλει να δείξη και την άγάπη του στον νοικοκύρη — έγινε άφορμή να άποκαλυφθῆ ο διπλός διαρρηκτής. Ο Ραυτοπούλος, παίρνοντας το εισιτήριό του σε κάποιο θέατρο έδωκε κατά λάθος ένα χρυσό Γαλλικό νόμισμα άπ' αυτά, που ελξε κλέβει από του Φεργντάν και Ρολλέν. Και το τυαυτό του θεάτρου, ειδωποποιημένο για την κλοπή, σημειώσε τον ένδοξο, που το ελξε δώσει και ταυτοχρόνος ειδωποποίησε την Ἀστυνομία που χωρίς να τον συλλάβη άμέσως, άρχισε να τον παρακολουθῆ. Σε λίγες μέρες — όπως διεηγετο ή Παρισινά άστυνομικάς Γραφῶν στα Ἀπονημονεύματα του — δύο άστυνομικοί πήγαν στο δωμάτιο του Ραυτοπούλου και τον ζήτησαν. Δέν ήταν εκεί. Τον περιέμαν. Και, όταν ήρθε, του ειλαν ευγενέστατα, ότι ο Διευθυντής της Ἀστυνομίας τον παρακαλεί να παρουσιασθῆ ενώπιόν του. Ο Ραυτοπούλος με την μεγαλίαιμη άταραξία ζήτησε σχετικές πληροφορίες, αλλά ή άστυνομική του εδηλώσαν, ότι δέν γνωρίζουν τίποτε άλλο, παρά ότι έχουν έντολή να τον συνοδεύσουν στην Ἀστυνομία. Ήταν άδύνατο πια να ξεφύγη. Τους άκολούησε, και το άλλο πρωί, το Παρίσι έπληροφορετο, ότι ο δράστης της τολμηρότατης κλοπής ήταν ο νεαρός Ἀθηναίος Περικλής Ραυτοπούλος.

(Άκολουθεί)

Παύλος Νιρβανά

